

2-3ELL/8-3/2021.

Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal

BELSŐ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**a kintlévőségek alakulásának, a beszedés/behajtás hatékonyságának
ellenőrzéséről**

2021. október

VEZETŐI TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt Polgármester Úr, tisztelt Jegyző Asszony!

A 2-BELL/8-1/2021. számú megbízólevél alapján elvégeztem a kintlévőségek/követelések alakulásának, a behajtás hatékonyságának ellenőrzését Oroszlány Város Önkormányzatánál (a továbbiakban: Önkormányzat).

Az ellenőrzés megállapításait a következők szerint foglalom össze:

1. Az Önkormányzat által alapított és irányított intézmények/költségvetési szervek gazdasági szervezettel nem rendelkeznek, a könyvviteli-számviteli feladatokat, így a kintlévőségek/követelések nyilvántartását mind az Önkormányzat, mind az Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal), mind az intézmények tekintetében a Hivatal, illetve annak Pénzügyi Osztálya látja el.
2. A kintlévőségek nyilvántartásnak helyi szabályait a Közös Hivatal számviteli politikája, az értékelési eljárásokat az eszközök és források értékelési szabályzata tartalmazza.
3. A kintlévőségek/követelések 2020. december 30-i mérleg szerint állománya mindösszesen 1 729 993 ezer Ft-ot tett ki, ami az előző évi egyenleghez viszonyítva 5,7%-os mértékű, (92 888 ezer Ft) növekedést mutat. A növekedés az államháztartáson belülről felhalmozási célú 270 288 ezer Ft összegű támogatáshoz (a bölcsőde felújítására) biztosított, elkülönített kincstári számlán nyilvántartott európai uniós támogatás fel nem használt részéhez kapcsolódik. A támogatás követelésként történő kimutatása a könyvelési rendszer sajátosságaira vezethető vissza, tartalmát tekintve nem sorolható az érdemi követelések körébe, összege a támogatás felhasználásával egyidőben csökken). A támogatás összege nélkül számított követelések az előző évhez viszonyítva 9%-os mértékű, 177 496 ezer Ft összegű csökkenést mutatnak.
4. A kintlévőségek meghatározó (70%-fölötti) részarányát a helyi adókhöz kapcsolódó követelések tették ki. A helyi iparüzési adó tekintetében az ellenőrzött időszak egésze tekintetében csökkenő tendencia érvényesült, míg az építményadó hátralék az időszak egészét tekintve mintegy kétszeresére növekedett.
5. A követelések nyilvántartása átlátható, rendezett, dokumentált.
6. A követelések értékvesztését, illetve annal visszairását évente elvégezték.
7. A követelések törlése során előírászerűen jártak el.
8. Észrevételeztük, hogy a 2021. évben a Pénzügyi Osztály Adócsoportja a helyi adó kintlévőségekkel kapcsolatos ellenőrzési feladatokat nem végzett. Az adóellenőrzés elmaradása azzal magyarázható, hogy az Adócsoport létszáma az előző időszakhoz viszonyítva mintegy felére csökkent, a jelenlegi létszám arra elegendő, hogy a helyi adókkal kapcsolatos adminisztratív, illetve nyilvántartási, könyvelési feladatokat ellássa. Az ellenőrzés idején külső szakértő megbízása folyamatban volt.

Az ellenőrzés megállapításai alapján a kintlévőségek nyilvántartásának, kezelésének szabályozottsága, szabályszerűsége biztosított, az ellenőrzés ebben a vonatkozásban intézkedések foganatosítását, intézkedési terv készítését nem kezdeményezi. Megfontolásra javasolja az Adócsoport létszámának felülvizsgálatát, az ellátandó feladatokkal arányos szakmai személyzet biztosítását, illetve a helyi adó ellenőrzésére vonatkozó tevékenység erősítését.

Oroszlány, 2021. október 20.

.....

György Árpád
Belső ellenőr

Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal
2840 Oroszlány, Rákóczi Ferenc u. 78.

Iktatószám: 2-BELL/8-3/2021.

BELSŐ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

a kintlévőségek alakulásának, a beszedés/behajtás hatékonyságának ellenőrzéséről

Az ellenőrzést végző szerv: Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal.

Az ellenőrzött szerv/szervezet: Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal, Pénzügyi Osztály.

Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy/és egyéb felhatalmazás: Oroszlány Város Önkormányzatának 2021. évi belső ellenőrzési terve. Az ellenőrzés során a belső ellenőr a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet és Oroszlány Város Polgármesteri Hivatala Belső Ellenőrzési Kézikönyve előírásainak megfelelően jár el.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi és teljesítmény ellenőrzés.

Az ellenőrzés tárgya: a követelések/kintlévőségek alakulásának, a beszedés/behajtás hatékonyságának ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a kintlévőségek nyilvántartása, értékelése, behajtása során a központi jogszabályok és a helyi szabályzatok előírásait betartották-e, hogyan alakult a behajtások eredményessége, illetve követelés-elengedések helyzete.

Az ellenőrzött időszak: 2020. év, 2021. év 1-9. hónap.

Az ellenőrzés időtartama: 2021. október 14-22. (hat ellenőrzési nap), ebből helyszíni ellenőrzés 2021. október 14, 18, 20, 22.

Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek, eljárások: az ellenőrzést a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve az ellenőrzési program ellenőrzési kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével végeztük. Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek: megfigyelés, kérdésfeltevés (információkérés, adatkérés) személyes interjúk. Tételesen vizsgáltuk a 2020. évi mérlegben kimutatott követelések alátámasztását, étékelését, a törlések megalapozottságát. A helyi iparüzési adó kintlévőségek értékelését a 2020. évi zárszámadási rendelet, költségvetési beszámoló, valamint a Közös Hivatal Pénzügyi Osztálya Adócsopotjának a 2020. évi beszámolója, valamint a helyi adó kintlévőségek 2021. január-szeptember időszakra vonatkozó tájékoztatása alapján értékeltük.

Az ellenőrzést György Árpád belső ellenőr végezte, a 2 BELL/8-1/2021. számú megbízólevél alapján.

Az ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), a számvitelről szóló 2000. évi c. törvény, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Airt.), az államháztartási számvitelről szóló 4/2011. (I. 11) sz. kormányrendelet (Áhsz.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) számú Kormányrendelet (Ávr.), a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) sz. Kormányrendelet (Bkr.).

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzatot Lazók Zoltán polgármester képviselte, az Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatalt dr. File Beáta jegyző vezette.

RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A követelések szabályozottságának és nyilvántartásának értékelése

A kintlévőségek nyilvántartásával kapcsolatos helyi szabályzatokat a 15-JEGY/47-4/2020. iktatószámon nyilvántartott, 4/2020. Közös Polgármesteri és Jegyzői utasítással elrendelt Számlarend tartalmazta. Ennek megfelelően a követelésekről vezetett analitikus nyilvántartást az Önkormányzat az ASP integrált önkormányzati rendszer KASZPER szakrendszere által biztosított program alkalmazásával biztosítja.

A követelések értékelésével kapcsolatos eljárási rendet az Önkormányzat a 15-JEGY/47-5/2020. iktatószámon nyilvántartott, 5/2020. számú Közös Polgármesteri és Jegyzői Utasítással elrendelt, az eszközök és források értékelési szabályzatában határozták meg.

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat által alapított és irányított költségvetési szervek/intézmények gazdasági szervezettel nem rendelkeznek, a kintlévőségek nyilvántartási, értékelési feladatait a Közös Hivatal Pénzügyi Osztály látja el. Ennek kertén belül került kialakításra az Adócsoport, amely a helyi adókkal kapcsolatos feladatok ellátását biztosítja.

A kintlévőségek analitikus nyilvántartását előírászerűen, pontosan, átlátható módon vezették. A 2020. évi mérlegben kimutatott követeléseket részletező analitikákkal, névszerinti kimutatásokkal támasztották alá. Az analitikus nyilvántartások és a mérlegben kimutatott állományi adatok közötti egyezőség biztosítva volt.

2. A követelések alakulásának értékelése

Az követelések 2019, 2020. évi és 2021. szeptember 30.-i állománya az Önkormányzat 2020. évi beszámolójának mérlege, illetve a 2021. szeptember 30-i mérlegjelentés adatai alapján a következők szerint alakultak:

Megnevezés	adatok ezer Ft-ban			
	2019. dec. 31.	2020. dec. 31.	2021. szept. 30.	Változás %/összeg (4=3/2)
0	1	2	3	4
Összes követelések, ebből:	1 637 105	1 729 993	1 429 706	82/-300 287
a) költségvetési évben esedékes követelések	161 053	379 316	228 124	60/-151 192
b) költségvetési évet követően esedékes	1 431 479	1 330 009	1 070 686	81/-259 323
c) követelés jellegű sajátos elszámolások (adott előlegek, forgótőke elszámolás)	44 573	20 668	130 896	633/+110 228

A 2020. december 31.-i követelések állománya tartalmazta az európai uniós támogatással megvalósuló bölcsőde-fejlesztés forrását 270 388 ezer Ft összegben (a támogatás követeléseként történő kimutatására a hatályos számviteli szabályoknak megfelelően került sor). A 2021. év 1-9. hónap időszakban a támogatás fel nem használt része 68 314 ezer Ft volt, amit az említett elszámolási és nyilvántartási szabályoknak megfelelően a költségvetési évben esedékes követeléseként mutattak ki).

A követelések állománya a 2020. évben az előző évi záróállományhoz viszonyítva 5,6%-kal, 92 888 ezer Ft-tal növekedett. A növekedés a költségvetési évben esedékes követelések mintegy 200 000 ezer Ft-os növekedésével hozható összefüggésbe, ami az előzőekben említett tétellel (a bölcsőde felújításához biztosított európai uniós támogatás fel nem használt részének állománya) magyarázható. Ezen túlmenően a követelések – mind a rövid, mind a hosszú távú (költségvetési évet meghaladóan esedékes) követelések – állománya a 2021. évben csökkenő tendenciát mutatott.

3. A helyi adókkal kapcsolatos kintlévőségek alakulásának, a behajtásra tett intézkedések eredményességének értékelése

A követelések meghatározó részarányát – mind a 2020. évben, mind a 2021. év 1-9. hónap időszakában – a helyi adó hátralékok tették ki (2020. dec. 31.-én 77%, 2021. szeptember 30-án 74%).

A helyi adó követelések a 2020. évben, valamint a 2021. I-IX. hónap időszakában a következők szerint alakultak:

Adónem	adatok ezer Ft-ban		
	2019. XII.31.	2020.XII.31.	2021. IX.30.
Helyi adók összesen	1 410 458	1 345 006	1 168 797
Helyi iparüzési adó összesen, ebből	1 373 133	1 303 496	1 094 124
• tárgyévben lejáráó követelések	53 008	54 297	87 767
• tárgyéven túl esedékes követelések	1 320 125	1 249 199	1 006 357
Építményadó összesen, ebből	37 325	41 510	74 673
• tárgyévben lejáráó követelések	37 325	41 211	73 823
• tárgyéven túl esedékes követelések	0	299	850

Amint a táblázat adatai mutatják, a helyi adó kintlévőségek (helyi iparüzési adó és építményadó összesen) a vizsgált időszakban folyamatosan csökkenő tendenciát mutattak. A 2020. évben a csökkenés 5%-os mértékű (65 452 ezer Ft), a 2021. I-IX. időszakban 13%-os mértékű (176 709 ezer Ft) volt.

A helyi adó követeléseken belül csökkenés a helyi iparüzési adó esetében következett be. A csökkenés mértéke a 2020. évben 5%-os, a 2021.-I.-IX. hónap időszakában 16%-os mértékű volt. Ezzel együtt a kintlévőségek jelentős összegű, mintegy 1,1 milliárd nagyságrendet képviselnek.

A helyi iparüzési adó kintlévőségekkel ellentétben, folyamatosan növekvő tendenciát mutattak az építményadó kintlévőségek. A növekedés mértéke a 2020. évben 12%-os, a 2021. I-IX. időszakban 80%-os mértékű volt. Az építményadó hátralék 2021. szeptember 30-i állománya a 2020. év eleji állománynak több mint kétszeresét tette ki (a hátralék növekedése a vizsgált időszak egészét tekintve 37 348 ezer Ft volt). Megjegyezzük, hogy az építményadóhoz kapcsolódó kintlévőségek/követelések meghatározó módon a költségvetési évben esedékes (rövid lejáratú) követelések.

Az Adócsoport jellemzően élt a hátralékok csökkentésnek jogszabályi lehetőségeivel. Az intézkedések a helyi iparüzési adó vonatkozásában eredményesnek mondhatók, az építményadó esetében azonban nem eredményezték a hátralékok csökkenését, ellenkezőleg, a hátralékok növekvő tendenciáját sem tudták lassítani.

Az Önkormányzati adóhatóságnak a hátralékok csökkentésére, a kintlévőségek behajtására tett intézkedéseit, illetve azok eredményességét a következő táblázatban foglaltuk össze:

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2020. év			2021. I-IX. hónap		
	Esetszám	Benyújtott összeg	Befolyt összeg	Esetszám	Benyújtott összeg	Befolyt összeg
Fizetési felszólítások küldése	43	7 052	3 455	31	-	-
Hatósági beszédési megbízás	31	26 491	18 615	18	14 500	5 100
Letiltások kezdeményezése	39	2 492	814	65	4 400	1 100

A fenti táblázat adataiból megállapítható, hogy a behajtási cselekmények eredményessége jellemzően nem érte el az 50%-ot. A leginkább eredményes, illetve hatékony eszköznek a hatósági beszédési megbízás volt, ennek hatékonysága a 2020. évben 70%, a 2021. I-IX. időszakban 35% volt. A 2020. lezárt évben a végrehajtási intézkedések eredményeként az Adócsoport által foganatosított végrehajtási cselekmények 22 884 ezer Ft hátralék sikeres behajtását, illetve a kintlévőségeknek a megfelelő összeggel történő csökkentését eredményezték.

A vizsgált időszakban adóellenőrzésekre (alapvetően a járványhelyzet következtében) nem került sor. Az ellenőrzés idején folyamatban volt külső adószakértő megbízása a kiemelt adózók ellenőrzésére.

Itt jegyezzük meg, hogy az Adócsoport létszáma a vizsgált időszakban mintegy felére csökkent. A jelenlegi létszám nem teszi lehetővé adóellenőrzések lefolytatását, a kintlévőségek folyamatos figyelését, elemzését, hatékony kintlévőség csökkentő intézkedések meghozatalát.

A Képviselő-testület nem élt a Hatv. 45. §-ában szabályozott lehetőséggel, mely szerint a helyi önkormányzat az ügykörébe tartozó adók hatékony beszedésének elősegítésére a feltárt és beszédett adóhiányból, valamint a beszédett adótartozásból az önkormányzatot megillető bevétel terhére szabályozhatja az anyagi érdekeltség feltételeit (az érdekeltségi célú juttatásból az adóhatáskör címzettjei, továbbá a polgármester és Hivatal adóügyi feladatokat ellátó köztisztviselői részesülhetnek).

4. A vevői követelések (lakbér, közüzemi díj, egyéb díjak, szolgáltatások) hátralékai, a megtett intézkedések és ezek eredményességének, hatásainak ellenőrzése.

A követelések nyilvántartása pontos, naprakész, a könyvviteli mérlegben kimutatott adatokat tételes analitikákkal, adósonként részletezett nyilvántartásokkal támasztották alá. A vevői követelések érvényesítésére, behajtására, a kintlévőségek csökkentésére a Hivatal Pénzügyi Osztályának a feladat ellátásával megbízott munkatársa intézkedett, követelés-kezelő, behajtó külső szolgáltatót a feladat ellátására nem vettek igénybe.

A működési, illetve a felhalmozási célú bevételekhez kapcsolódó követelések a vizsgált időszakban a következők szerint alakultak:

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2019. XII.31.	2020. XII.31.	2021. IX. 30.
Követelések működési célú bevételekre, ebből	53 822	16 542	9 381
• költségvetési évben esedékes	48 309	11 808	9 307
• költségvetési évet követően esedékes	5 513	4 734	74

Amint a táblázat adataiból következik, a működési célú bevételekhez kapcsolódó követelések a 2020. évben 69%-kal, a 2021. I-IX. hónap időszakában további 43%-kal csökkentek (a csökkenés a vizsgált időszak egészét tekintve 74%-os mértékű volt és 44 441 ezer Ft-ot tett ki). A csökkenés azzal magyarázható, hogy a Hivatal Pénzügyi Osztályának a követelések nyilvántartásával, alakulásával megbízott munkatársa hatékonyan és eredményesen intézkedett a kintlévőségek behajtására. Rendszeresen felszólította a hátralékkal rendelkezőket a befizetési kötelezettség teljesítéséről, folyamatos kapcsolatot tartott fenn az intézmények dolgozóival.

A követések év végi értékelését az értékelési szabályzatban foglaltaknak megfelelően végezték azzal, hogy a csoportos értékelés módszerét nem alkalmazták, valamennyi követelés kategória esetében egyedi értékelést végeztek (indokolt esetben elvégezték az előzetesen elszámolt értékvesztés visszairását is elvégezték).

5. Követelések elengedésének ellenőrzése (szabályozottság, szabályszerűség).

Követelések leírására, törlésére kisösszegű, illetve elévült követelések esetében került sor, az Áhsz, a Számvtv, illetve a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény előírásai alapján. A polgármestert a leírásokról a Pénzügyi Osztály vezetője a polgármestert tájékoztatta. A leírás mindösszesen 456 684 Ft követelést érintett.

II: ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS, JAVASLATOK

Az Önkormányzat a kintlévőségek nyilvántartását, értékelést belső szabályzatokban (számlarend, eszközök és források értékelési szabályzata) szabályozta. A nyilvántartás pontos, naprakész, rendezett, átlátható volt. A 2020. évi könyvviteli mérlegben kimutatott követelések alátámasztása analitikákkal, részletező kimutatásokkal biztosított volt. .

Az Önkormányzat a kintlévőségei kezelésére külső szolgáltatót (adósságkezelő, behajtó társaságot) nem vett igénybe. A kintlévőségek kezelését az Hivatal Pénzügyi Osztálya látja el (a helyi adóhatósági feladatok ellátására, a kapcsolódó nyilvántartások vezetésére a Pénzügyi Osztály szervezetében Adócsoport kialakítására került sor).

A követelések meghatározó (70%-ot meghaladó) részét a helyi adókhoz kapcsolódó követelések (kintlévőségek, hátralékok) tették ki. A helyi iparüzési adóhoz kapcsolódó követelések csökkenő tendenciát mutatnak, ennek ellenére az ellenőrzött időszak végén (2021. szeptember 30.-án) 1 094 124 ezer Ft-ot tettek ki. Az építményadó kintlévőségek részaránya és volumene a helyi adókon belül nem számottevő (annak mintegy 2%-át teszik ki), figyelemre méltó azonban ezen adónemhez kapcsolódó kintlévőségek folyamatos, az ellenőrzött időszak egészét tekintve kétszeres mértékű növekedése.

A vevői követelések nyilvántartásával, kezelésével, érvényesítésével, behajtásával kapcsolatos feladatokat a Pénzügyi Osztálynak a feladat ellátásával megbízott dolgozó látta el. A nyilvántartások vezetése pontos, naprakész, áttekinthető volt. A követések csökkentése érdekében tett intézkedések (a kintlévőségek folyamatos figyelése, a hátralékkal rendelkezők gyakori felszólítása, az érintett területeken dolgozókkal való kapcsolattartás együttműködés az érintett területek munkatársaival) a vevői követelések (alapvetően a működési célú bevételekhez kapcsolódó követelések) jelentős, az ellenőrzött időszak egészét tekintve 74%-os csökkentését, illetve 44 441 ezer Ft követés érvényesítését (behajtását) eredményezte.

A kintlévőségek értékelése (értékvesztés elszámolása, visszairása) illetve egyes kisösszegű, elévült követelések leírása során a belső szabályzatban, illetve a hatályos jogszabályi előírásokban foglaltak

szerint jártak el.

Az ellenőrzés megállapításai alapján a kintlévőségek nyilvántartásának, kezelésének szabályozottsága, szabályszerűsége biztosított, az ellenőrzés ebben a vonatkozásban intézkedések fogantósítását, intézkedési terv készítését nem kezdeményezi. Megfontolásra javasolja az Adócsoport létszámának felülvizsgálatát, az ellátandó feladatokkal arányos szakmai személyzet biztosítását, illetve a helyi adó ellenőrzésére vonatkozó tevékenység erősítését.

Oroszlány, 2021. október 20.

.....
György Árpád
Belső ellenőr

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

A 2021. október 14-22. időszakban került sor a kintlévőségek alakulásának, a beszedés/behajtás hatékonyságának ellenőrzésére.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körömbe tartozó valamennyi dokumentumot, okmányt, illetve az ellenőrzéshez szükséges információt hiánytalanul az ellenőrzést végző belső ellenőr rendelkezésére bocsátottam.

Kijelentem továbbá, hogy az átadott, illetve bemutatott dokumentumok, adatok, információk a valóságnak megfelelnek, nem manipuláltak.

Jelen nyilatkozat kiadására a belső ellenőr kérésére került sor, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) sz. Kormányrendelet 36. § bekezdése előírásai alapján.

Oroszlány, 2021. október 22.

AF Bolt

.....
dr. File Beáta
Jegyző

Bu1

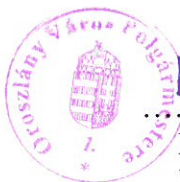
.....
Bársony Éva
Pénzügyi Osztály vezetője

ZÁRADÉK

A **jelentés egy példányát átvettem.** Tudomásul veszem, hogy a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet 42. § (2) bekezdése alapján **a kézhezvételtől számított 8 munkanapon belül észrevételt tehetek.** Tudomásul veszem, hogy az észrevételre biztosított határidő elmulasztása a jelentésben foglaltakkal való egyetértésnek minősül.

A megállapításokhoz 8 munkanapon belül észrevételt teszek/nem teszek.

Oroszlány, 2021. október 22.

Lazók Zoltán

Lazók Zoltán
Polgármester

AF File Beáta

dr. File Beáta
Jegyző